

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 100

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 19 Eylül 2002 Tarihinde İmzalanmış Sivil Havacılık İşbirliği Anlaşmasını Tadil Etmek Üzere Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1946) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1946 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Muhalefet Şerhi8

• Teklif Metni9

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin9

• Protokol Metni10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 470723 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 19 Eylül 2002 Tarihinde İmzalanmış Sivil Havacılık İşbirliği Anlaşmasını Tadil Etmek Üzere Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokol"ün onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

22/05/2019

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1946)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sivil Havacılık İşbirliği Anlaşması 19 Eylül 2002 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

2 Haziran 2015 tarihinde Lefkoşa'da imzalanan Protokol ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin teknik kapasitesinin yetersiz olduğu alanlarda ihtiyaç duyduğu yetkilendirmelerin Türkiye Cumhuriyeti tarafından sağlanması ve denetlenmesi kapsamında her iki ülke sivil havacılık makamları arasında işbirliği protokolünün yapılmasına imkân tanıyan hükmün 19 Eylül 2002 tarihli Anlaşmanın "Hava Meydanları İşletmeciliği" başlıklı 13 üncü maddesine eklenmesi öngörülmektedir.

2 Haziran 2015 tarihli Protokolün, Ülkemiz ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasındaki ekonomi, kültür ve turizm alanlarındaki mevcut işbirliğine ilave olarak sivil havacılık ilişkilerinin geliştirilmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-81603

9 Mayıs 2019

Konu: Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2 Haziran 2015 tarihinde Lefkoşa’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 19 Eylül 2002 Tarihinde İmzalanmış Sivil Havacılık İşbirliği Anlaşmasını Tadil Etmek Üzere Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokol”ü Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

5/7/2019

Esas No: 2/1946

Karar No: 66

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 10/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 19 Eylül 2002 Tarihinde İmzalanmış Sivil Havacılık İşbirliği Anlaşması”, 22/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 19 Eylül 2002 Tarihinde İmzalanmış Sivil Havacılık İşbirliği Anlaşmasını Tadil Etmek Üzere Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur, 31/5/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilen 2/1946 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 4/7/2019 tarihli 10’uncu toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti arasında, Sivil Havacılık İşbirliği Anlaşmasına, iki ülke arasındaki ekonomi, kültür ve turizm alanlarındaki mevcut işbirliğine ilave olarak sivil havacılık ilişkilerinin geliştirilmesine katkı sağlanması amacıyla hava meydanları işletmeciliğine ilişkin bir madde eklenmesini teminen imzalanan Protokolün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Kıbrıs’ın ülkemizde millî dava olarak görüldüğü fakat millî dava söyleminin bir slogandan, bir mottodan öteye geçmesini sağlayacak birtakım unsurları olduğu,

Kıbrıs’ta uzun yıllardır denenen çözüm müzakerelerinin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’nin çözümsüzlükten yana tavrı neticesi başarıya ulaşamaması, Avrupa Birliği’nin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’ni AB üyesi yaparak bu sorunda taraf olması ve tarafsızlığını yitirmesi ile çözümlerin daha da zorlaşması neticesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin bütün bunlardan bağımsız olarak kendi ayakları üzerinde durabilen bir yapıya kavuşmaya çalıştığı,

Türkiye Cumhuriyeti olarak millî dava derken Kıbrıs Davasının, esasen bütün boyutlarıyla düşünüldüğü,

Uluslararası mecrada düzenlenen her platformda çözümden yana taraf olduğumuzun vurgulanarak Türkiye’nin hassasiyetlerini, tezlerini ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin çıkarlarını yansıtmayan bir çözümden yana olmadığımızın sürekli beyan edildiği,

Bununla birlikte bu sorunun çözümsüzlüğe ulaşmaması, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti halkına mağduriyet yaşatmaması için de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin kendi ayakları üzerinde durması noktasında Türkiye olarak, ana vatan olarak her türlü ekonomik desteğimizi sürdürdüğümüz,

Siyasi anlamda da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ni güçlendirmek adına her platformda çalışmalarımızın devam ettiği,

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kendi ayakları üzerinde durması noktasında en önemli alanlardan birinin sivil havacılık olduğu, bu alanda da Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin iş birliğinin gelişmesinin amaçlandığı,

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle bu noktadaki iş birliğimizin hukuki temelini 19 Eylül 2002 tarihli Hava Ulaştırma Anlaşmasının imzalanmasıyla atıldığı,

Günümüzde Ercan Havalimanı'nın hava trafik yönetim sisteminin tamamen Türkiye tarafından yönetildiği,

Hâlihazırda ülkemiz ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında toplamda haftalık iki yüz doksan iki frekans yolcu seferinin icra edildiği,

Mevcut Hava Ulaştırma Anlaşmasını tadil eden bu Protokol ile her iki ülke sivil havacılık makamları arasında iş birliği yapılması hususunda bir hükmün daha derç edilmesine imkân verileceği,

Özellikle iki ülke sivil havacılık makamları arasındaki iş birliğinin geliştirilmesi bakımından bu tadilin çok önemli bir katkı sağlayacağı,

Protokol'ün Kıbrıs'a Türkiye'nin verdiği desteğin bir parçası olarak kabul edildiği,

Bu amaçla ülkemizde Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bünyesinde verilen hizmetlere Kıbrıs tarafının ihtiyaç duyması hâlinde, taleplerin karşılanması açısından Protokol'ün iki ülke arasında kanuni altyapıyı oluşturacağı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ve İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Volkan Bozkır</i> İstanbul	Başkanvekili <i>Ahmet Yıldız</i> Denizli	Kâtip <i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Aydın Adnan Sezgin</i> Aydın	Üye <i>Atilla Ödünç</i> Bursa	Üye <i>Utku Çakırözer</i> Eskişehir
Üye <i>Ali Şahin</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ahmet Hamdi Çamlı</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ahmet Ünal Çeviköz</i> İstanbul
Üye <i>Yunus Emre</i> İstanbul	Üye <i>Serpil Kemalbay Pekgözegü</i> İzmir (Muhalefet şerhim ektedir)	Üye <i>Niyazi Güneş</i> Karabük (Bu raporun özel sözcüsü)
	Üye <i>İsmail Özdemir</i> Kayseri	

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin kanun teklifine dair muhalefet şerhim aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/1946 - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 19 Eylül 2002 Tarihinde İmzalanmış Sivil Havacılık İşbirliği Anlaşmasını Tadil Etmek Üzere Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Muhalefet Şerhidir.

26 Şubat 2003'te yürürlüğe giren bu işbirliği anlaşmasından 6 yıl sonra 36 yıllık Kıbrıs Türk Hava Yolları (KTHY) iflas etmişti. Böylece Kuzey Kıbrıs hava ulaşım pazarı tamamen Türkiye sermayesinin tekeline girmiş oldu. Dönemin Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım, KTHY'nin iflası ile ilgili olarak "*Ortada peşkeş çekilecek, kıyak yapılacak bir şey yok. 130 milyon lira borç var, bir yanda da işletmeciliğini yapmakta zorlanan bir şirket var*" açıklamasında bulunmuştu. Ancak bunun diğer önemli boyutu olan KTHY'deki 700'den fazla emekçinin işinden olması ile ilgili olarak halen mağduriyetler giderilmemiş ve iflasın sebeplerine dair araştırmalar bir şekilde sonuçsuz bırakılmıştır. KTHY'yi iflasa sürükleyen hiçbir yönetici ve bunun Türkiye ayağındaki yetkilileri sorgulanamamıştır.

%50 THY iştiraki olsa da, marka değeri olarak Kuzey Kıbrıs'ın yerli kurumu niteliğindeki KTHY'nin tekrar işler hale gelmesi yerine KTHY uçuşlarının Türkiye Cumhuriyeti Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından askıya alınması ve ardından şirketin tamamen kapatılması, Kıbrıs Halkı açısından halen bir travmadır.

Havayolları şirketi olmayan bir ülke olan KKTC ile sivil havacılık işbirliği anlaşması yürütmek, ekonomik açıdan Kıbrıs Türk halkı aleyhine sonuçlar doğuracaktır. Bu sebeple tadil edilen bu anlaşmanın yerine Kıbrıs Türk halkının ekonomik bağımsızlığını garanti altına alacak yeni bir politika ihtiyacı gerekçesiyle bu kanun teklifine muhalif olduğumuzu beyan ederiz.

05.07.2019

Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA 19 EYLÜL 2002 TARİHİNDE İMZALANMIŞ SİVİL HAVACILIK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASINI TADİL ETMEK ÜZERE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 2 Haziran 2015 tarihinde Lefkoşa'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 19 Eylül 2002 Tarihinde İmzalanmış Sivil Havacılık İşbirliği Anlaşmasını Tadil Etmek Üzere Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA 19 EYLÜL 2002 TARİHİNDE İMZALANMIŞ SİVİL HAVACILIK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASINI TADİL ETMEK ÜZERE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nei maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA 19 EYLÜL 2002 TARİHİNDE İMZALANMIŞ SİVİL HAVACILIK
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASINI TADİL ETMEK ÜZERE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA PROTOKOL**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti arasında 19 Eylül 2002 tarihinde Ankara'da imzalanmış olan Sivil Havacılık İşbirliği Anlaşmasının 13. Maddesinin tadil edilmesi hususunda mutabık kalmışlardır.

Anlaşmanın "Hava Meydanları İşletmeciliği" başlıklı 13. Maddesine aşağıdaki hüküm dördüncü fıkra olarak derç edilmiştir:

**MADDE 13
HAVA MEYDANLARI İŞLETMECİLİĞİ**

"4. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sivil Havacılık Makamı tarafından talep edilmesi halinde Türkiye Cumhuriyeti Sivil Havacılık Makamının kendi mevzuatı dahilinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti havacılık faaliyetleri için yapacağı yetkilendirme Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sivil Havacılık Makamı tarafından tanınır. Buna göre yapılan havacılık faaliyetlerinin denetlenmesi için Akit Taraflar, Sivil Havacılık Makamları arasında yetki ve sorumlulukları belirleyen bir işbirliği protokolü yapar."

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Protokol Akit Tarafların anayasal gerekliliklerini yerine getirmelerinin ardından bu konuda diplomatik nota teatisinin gerçekleştiği tarihte yürürlüğe girer.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde aşağıda imzaları bulunan ve kendi Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkilendirilenler işbu Protokolü Lefkoşa'da 2015 yılının Haziran ayının ikinci gününde Türkçe dilinde iki nüsha olarak imzalamışlardır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

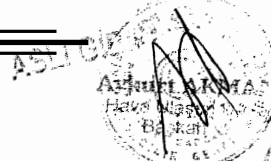

**Feridun BİLGİN
Ulaştırma, Denizcilik ve
Haberleşme Bakanı**

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**Hasan TAÇOĞLU
Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanı**

TBMM Basımevi - 2019